

EL MOSAISAB

SEMANARI CATALÀ

FESTIU IL-LUSTRAT Y LITERARI

10 CENTIMS lo número per tot arreu.

Preu de suscripció: 2 R^s al mes. REDACCIÓ, S. Pau, 56. Lit.

D. RUPERTO CHAPÍ

Qui es un talent reputat
en Chapi, ben clà ho demostra
ab tot quan te pnblicat,
sentne una gràfica mostra
La Bruja y La Tempestad

Ruperto Chapi

SUMARI

TEXTR.—Virtuts á pes (conclusió), per Pau de la Laya.—L'amor (poesia festiva), per Joseph M.ª Copolosa.—Una mala interpretació per P. Brot.—Las xinxas, descritas en vers, per Viriat.—Lo meu ideal, poesia per Jaume Vilar.—Espurnas, per Antonet del Corral.—Cantars bilingües, per Candor Salamé.—Tomás Breton (biografia) per Pepet del Hort.—Avis important.—Teatros, per Un comich retirat.—Toros.—Campanadas.—Epígramas, per J. Abril Virgili, Francesch Marull, Jaume Tarcs, M. Sansar y C.^a y Lorellop Sasac.—Cantars, per J. Casanova y V., y M. Riusec.—Secció Religiosa.—Avisos.—Pérdidas.—Notícias marítimas.—Telégramas.—Correspondencia.—Secció de Trenca-closcas.

GRABATS: D. Ruperto Chapí (retrato), per Punts suspensius.—La Tertulia del Sr. Comas, per Francisco Gómez S.—Setmana Taurina, per Cilla.—D. Tomás Breton (retrato), per Punts suspensius.—Los artistas, per F. G. Soler.—Lo pà de cada dia, per Cilla.—Efectes del alcohol, per Perez

VIRTUTS A PES^(*)

III

IRI, repassi, examini, fassi un analissis detingut de tot allò que vagi presentant á sos ulls—vá dirme aquell *ser implacable*—y veurá clara y patentment que totes las cosas de lo mon no son res mes que *trastos y embolichs, fumaralla y endergas* que algunas voltas ni per lo mateix *drapaire* aprofitan.

Veu? aquí tè un feix de *Brusis, Publicitats, Diluvios, Siglos Futuros, Globos, Imparcials y Reinaxensas* amen d'alguns qu'altres periódichs, que sols son llegits per aquells que no tenen res que fer, y que tots junts representan la *Prempsa*, ¡la Prempsa!... La que deuria ser defensora *incorruptible* de la *Justicia* de la terra!

Donchs aquets *fulanos* qu'ells ab ells se mossegan contínuament, treyentse los *padussets al sol* y *tirantse per la cura* lo que tindre molt amagat deurian, aquets fulanos que cada hú d'ells serveix á una *fracció determinada*, menos los que no contents de menjar *escudella y carn d'olla* á truco de *tindre entrant y postres*, encenen un ciri á *Sant Miquel* y un altre al *diable*: avuy los tinch en lo meu *sach*, se patonejan y abrassan com si coneguessin que sols fentho aixís pot ser una nació rica y poderosa.

Tal com son, tal com vosté los mira, me costan á *vuut céntims la lliura*, los vendré á *quince*, aixó es lo negoci; la part *esencial* de la cosa; ab ells hi embolicaran *sigrons, fabas ó monjetas*, si es que no 'n fan un ús mes baix, que bé podria ser, que á tal fi van á parar totes las grandesas y miserias de la vida.

¿Véu aqueix vestit de seda fet pendatjos, y aquet arnat manguito que li cau lo pél, no se si de vellesa ó d' esgarrafans de veurers en poder meu? junt ab eix manyoch de llassos y cintas, han pertenescut á una *encantadora sifide*, que si bé ahí era la *reyna de los salons* y la *delicia de tots los xitxaret-los*, avuy passada de

moda y mes infelissa que 'ls seus draputxos, no ha trovat ni un mal *drapaire* que vulga carregar ab sa persona, com jo he carregat ab las desperdicias del seu luxo.

¡Ay! si eixos restos de sa grandesa, tinguessin llenga pera parlar, que 'n contarian de penas, decepcions y angunias; ¡que 'n contarian de desengany y delquis amorosos y llágrimas bruncentas que feu rodolar la desesperació al marcirse una per una totas las il-lusions de sa juventut y gloria!

¡Y qui sap si per posehir aqueixos ficticis adornos de lo cos no se habia despullat, la pobre, de la virtut y la honra, que lluixeixen mes que las mes prehuadas joyas de la terra!

Avuy jo las tinch al *sach*, del *sach* anirán al *moli* y allí 'n farán paper, paper sí, y en ell potser un poeta com es vosté hi escriurá una *Novela* menos trista que la *historia d' eixa dona*.

Miris are qué surt,... un tros de *banda* no se si de *concejal* ó de *general*, un *faldó de casaquilla*, tres *colls de bech d' auzell*, un *sombrero klach* y una *mangala* que ha *perdut* las *borlas*, recorts tristes y *palpables* de sers que menjáren *turró* á costa de las suhadas del pobre poble, que no tenia prou boca per malehirlos, ni prou cor per odiarlos, sent com eran las *sanguneras* de sa ditja y *prosperitat*.

En *professons, tiberis, recepcions* y otras festas, haurán exhibit semblants enredos creyentse, portats per sa superbia, que lo mon era estret per ells y avuy un ninxo de sis pams es un palau per sas cendras... *vanitas vanitatum*.

¿Vol veurer l'*anarquia* ab tot lo seu esplendor? la verdadera *igualtat* ab tota sa sencillesa? aquí la té, miri, vaigi mirant, una espellifada *brusa*, tres *tarots de copa alta*, un parell de *espardenyas*, mitja dotzena de *guants*, una *levita inservible*, un tros de *manta* y una *catxuxa*. La *aristocracia* y lo poble, l'*honor* y la *gandulceria*, la *virtut* y lo *vici*, la *impudencia* y lo *trevall*, aquí barreijats los tinch, tènen lo meu *sach* per presó y al veurers junts, no s' *esparveran* ni *cridan*, puig es llei de la *naturalesa* que tot á mí vinga á parar, sen totes las cosas del mon desde lo talent á la *hermosura*, desde lo *poder* á la *miseria*, *draps* y res mes que *draps*; *draps* que lo temps *tritura* en lo seu *moli irrecusable* per donar á la *mort*, *vida*, sent com es la *mort* una *negació complerta*, una *fantasma* de la *imaginació*.

Are ja ho sap, indagi, rumihi, pensi, mediti lo que li he dit, es la pura veritat, ab aixó créguim, búsqui cosas de mes fácil *circulació* que no *virtuts*, puig li aseguro que si de las sèvas *virtuts* n' ha de menjar, ja pot amanir la caixa... se morirà de fam.

Aixó 'm digué aquell home y carregant altra vegada lo sach al coll, sens' esperar contestació mèva, baixa mes que depresa las escalas... deixantme ab un pam de dents... ab mes gana que may.

Al trovarme sol... vaig sospesar las indiscretibles rasons d' aquell *cinich* y apretat per la *gasusa* y lo desitj de fer un experiment de lo que valen las virtuts als ulls de la rassa humana, trayent casi tot lo cos per la única obertura que al carrer donava, ab tota la forsa dels meus pulmons me posí á cridar.

¡Qui 'm compra *virtuts*! ¡*virtuts* á pés... de tomacquets!

¡Ni un' ànima viventa me torná resposta!

JOSEPH M.ª COPOLOSA,

(*) Vegis los números 33 y 34.

LAS PASSIONS QU' ANIMAN Á L' HOME

L' AMOR

Conta Cervantes qu' hi havia un boig, que si un gos trovava per las potas l' agafava, y ab un canó que tenia de canya, s' entretenia en bufarlo sens repòs, y quant lo públich curiós s' aturava y d' aixó r:ya: —Que 's creyeu—molt serio 'ls deya: que costa poch inflà un gós?

Fer un exámen festiu de l' amor m' hi proposat; pero estich casi espantat per mes que 'n sapiga un niu; tant s' ha escrit y tant s' escriu sobre aquest tema essencial, que haig de dirte molt formal lector, si 'm buscas lo cós,— que costa mes que inflà un gós, ferho, y ser original.

Es l' amor tant susceptible á tota definició, que si per uns es passió, per altres es comestible, fàcil, dòcil, compatible, en totes parts trova ajust, y encara que no es robust, carrega ab goig y dolor, puig tots tractan á l' amor á la mitja del seu gust.

L' amor es dols sentiment, per 'quell que polsa la lira, per 'quell que las cosas mira tal com son, goig d' un moment: pel soldat, l' allotjament, pel qu' es sensible, un desfici, pel avaro, un perjudici, pel sabi, una enciclopedia, pel actor, una comèdia, y una llisso, pel novici.

Un passatemps, pel qu' es rich, pel distret, una joguina, pel malalt' una etmatsina... per l' obrer, un greu fatich, pel que té fret, un abrich, un calmant—pel calorós, un imant, per l' ambicions, pel irascible una guerra, per molts, un cero á l' esquerra, y un infern, pel qu' es gelós.

L' amor no es fill d' aquest mon! en lo Paradis vā neixer el primer que 'l ví coneixer fou Adan, Cain lo segon, tropells, lluytas, morts y afront sempre l' amor ha portat; L' amor es necessitat continua del nostre cor... ans que suprimí l' amor suprimiu l' humanitat.

Dels Grechs l' artístich anhel figurava al Deu amor, ab un nin rós com fil d' or, grassó y nú de pél á pél, en los ulls, portava vel, una sageta en la mà, venintnos á demostrá ab tota aqueixa pintura, que 's lleuger, que es molt criatura, que 's cego y que pot matá.

De nom li deyan Cupido, que vol dir pel menos, tano, la Q, vull, la Q, demano de la Q, may no m' olvido, y com que si la Q mido li trovo cua, es segú lectora que ho diu per tú y fins la forma ho abona, puig sent rodona la dona porta cua com la Q.

Dugas alas en l' esquina com los àngels (bufadors) fá alguns segles que 'ls pintors li afegeixen per mes pena, volent dir, que 's de la mena de 'ls aucells, tot fent tavola, cantant se seca la gola y tant punt lo mortifica la gana, una fruita pica y un cop l' ha malmesa, vola.

Igual que 'l naturalista que clasifica ab paciencia las especies y ab la ciencia dels seus noms ne fá una llista, vull presentar á ta vista (si m' ho dispensas, lector) perque comprenguis millor de l' amor las peripecias, la familia, las especies en que 's divideix l' amor.

D' amors n' hi ha de diferents pero fins los mes sencills d' amor Cupido son fills ó be quant menos, parents, d' Adan y Eva 'ls descendents perque ab l' amor tothom topi hem fet d' amors gran acopi y no contents de tení, el platónich y el divi hem inventat l' amor propi.

Mes dels que se 'n fá cabal no son aquets. de moment, aquets son un suplement del gran amor natural; tenim l' amor filial, conjugal, de germanó, de mare, (que 's el milló), al proxim, que no serveix, los vols veurer tú mateix aquí 'ls tens donchs en acció.

Casa de locos de amor do el qu' sabe más de amar se le dà el mejor lugar;
D. FRANC.º DE QUEVEDO.

—Fá un any que 'ns varem casar y qué n' hi tret?—B', pots dí: que n' hem tret? lo qu' es á mí, no se pas qui 'm vā enganyar! —Aixó no 's pot aguantar. —No fossis tan capritxosa!... —Ets un vil.—Tu 'n altre cosa...! Y seguit ab' queixas iras se tiran fins las cadiras... es l' amor d' espós y esposa!

—Aquí, no hi tens ni una malla, mort lo pare só l' hereu!... —Me donarás lo que 's meu ó si no hi haurá baralla! —Ets un bretol!—Tú, un... canalla! —Tindrém plet!—Me serà igual! —Jo 't faré treurer 'l caudal y si aixó no es prou encara, te treuré 'ls ulls de la cara! aixó 's l' amor fraternal!

—Quant t' estimo!—Quant t' adoro! (Que 's benehita!)—Que 's ximplet!) —¿Quant ens casaré Quimet? —D' aquí un any (si 'm torno moro.) —Sempre que no 't veig t' anyoro! (Ballant y fent la brometa.) —Per tú perdo la xaveta! (la planto al vindre l' istiu.) A n' aqui l' amor teniu de 'n Romeo y la Julieta!

—En Pau está á la miseria... —Si es tant tonto!—Digui un dropu... —Tremolo quant ab ell topo... —Jo li faig la cara séria. —Aquí 'l té...—Vaya una deria té aqueix home!—Ciutadá no tinch abrich ni tinch pá... —A mí no m' espliqui res... Aixó 's l' amor als demés l' amor que parla mes cl!

—Vosté es cristian.—Si senyó! —Y estima á Deu?—Jo diria! —¿Per qué peca cada dia? —Qu' hi fará, só pecadó. —El qui estima de debó no ofen al ser estimat. —Confeso y só perdonat... Ab aixó segons se veu es Sinia, l' amor á Den, dels perdons y del pecat.

No mes exemples... no mes idea... en una paraula l' amor es mentida, faula, hipocresia, interès, fanch qu' escupan los demés y ens embruta la rahó. Valgams qu' hi ha un amor bo, pur y sant, sense cap tara, y es aquet l' amor de mare... L' àngel de la redempcio!

JOSEPH M.º CODOLOSA.

LA TOMASA
LA TERTULIA DEL SR. COMAS

Lo Sr. Comas

La Sra. Comas

La Sta. Comas

Los tertulians.

Lo vals.

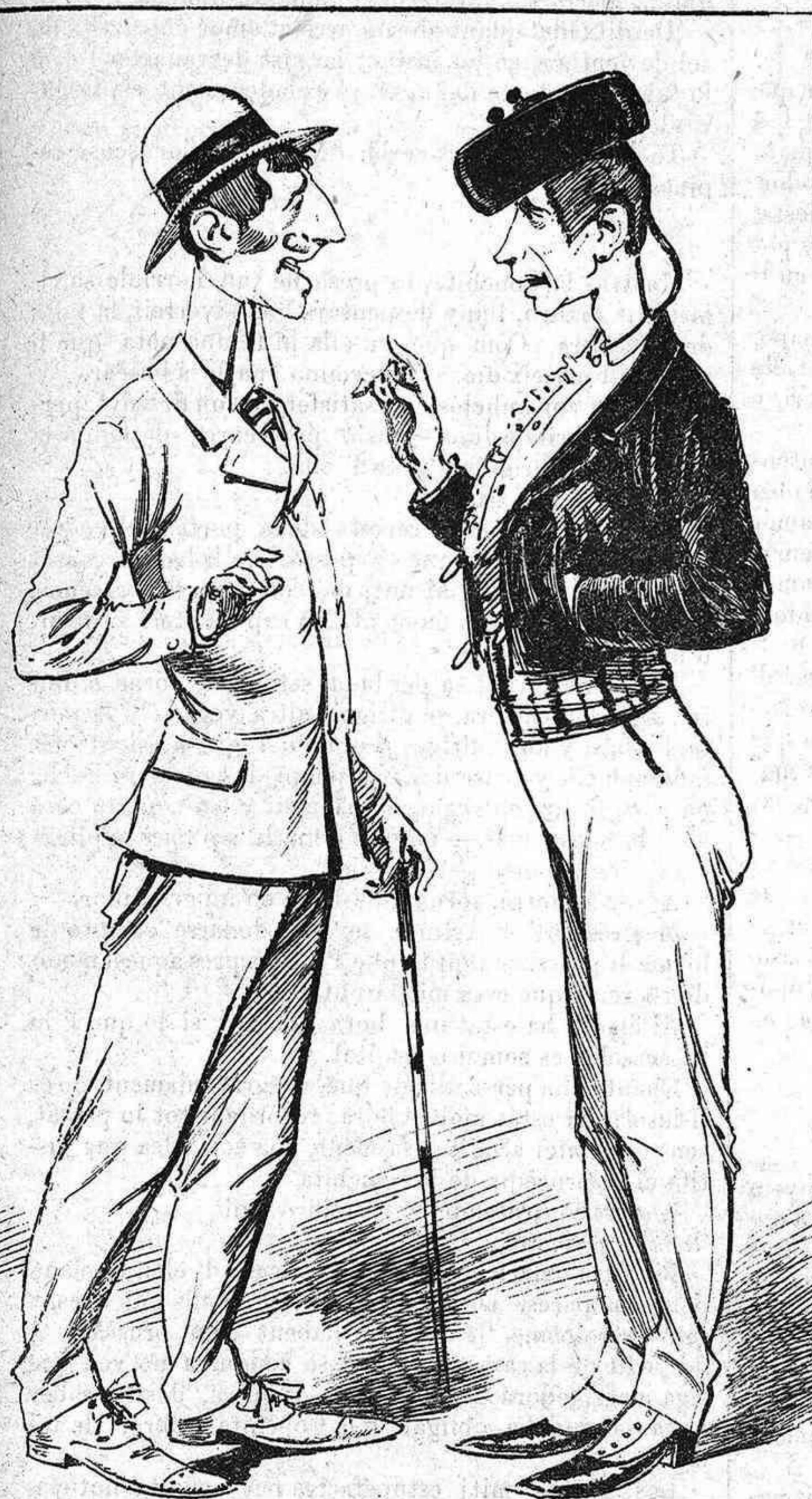

La orquesta

Lo refresch.

SETMANA TAURINA

—Too er zecreto para no tener
una cojia, eztriba en no perder
de vizta, er rabo der vicho.
—Ara vegi...

Tant amich qu' es fá y no vol
darme una entrada de Sol.

O m' els dona ó li faig moros
Lo qu' es jo vuy aná als toros.

UNA MALA INTERPRETACIÓ

A Conchita es una noya de lo millor que hi ha; sa cara, sas mans, sos brassos, son spit, son cos, en una paraula: tot quant enclou lo seu graciós tipo, es encantador.

Ademés, es pura sobre tot, modesta, discreta, de sentiments molt elevats y poscheix uu cor... ¡quin cor mes gran!... en fí es un portent de bellesa.

L' Arturo, es un dependent de comers, jove, guapo, elegant, de molt fina educació y digne per lo tant, de donar son nom á la Conchita, á qui estima ab deliri, y de qui es correspost ab lo mateix amor.

Com que son promesos legalment, es dir, ab consentiment y satisfacció de sos respectius pares, y cap obstacle tenen que vencer, es tant pur é inmens l' amor que s' professan, que la pluma millor tallada s' veuria ab prous trevalls per descriurel. Davant de un amor com aquet hi quedarian embabiecats los admiradors d' Abelardo y Eloisa.

Ell, com es molt natural, cada vespre va á casa d' ella y quant están junts, tot respira amor. Allí refermantse mútuament sos juraments y dihentse lo que s' han repetit mil voltas, son molt felissos. Cada moviment, cada paraula, cada mirada d' ells, es una expressió vivísima de la ardorosa passió que senten.

Devegadas, l' Arturo, veu adormida ó distreta á sa futura sogra,—que es una senyora mes groixuda que un bocoy y ab un bigoti que qualsevol gomós l' envejaria,—y donant expansió á son cor, aprofita la ocasió per besar á sa estimada, á quals caricias, aquesta, oposa aquella débil resistència que significa: *no 'n vuy, no 'n vuy, però...*

Fins aquí tot marxa bé.

* *

Un dia, per desgracia,—perqué quant en Banyeta s' empenya en posar la discordia en una casa, pesi á qui pesi, surt ab la sèva,—l' Arturo, en una de las visitas á la noya, no se per quin objecte, s' treu la cartera de la butxaca y al anarsen, se la descuya damunt de la calaixera. En mala hora ha tingut aquesta distracció.

Perque al ser fora ell, la noya observa l' descuyt y com que li pica la curiositat de saber, al fí perteneix al sexo-débil, lo que conté la mentada cartera, comensa á tafanejarla, passant revista de tot

Quant está á lo millor de la feyna, troba un petit paper embolicat; lo desplega, y ¡oh fatalitat! agafantli cert tremolor interior, queda com qui véu visions.

Y fent lo cor fort perque sa mare no n' hegui esment, se dirigeix al seu quarto pretextant anar al llit.

Tota la nit ha passat en vetlla.

Son rostre demacrat y ollerós per l' insomni y cobert de la palidés d' un cadavrre, ab temps que revelan un horrible dolor produheix un efecte tétrich.

Son desconsol es gran. Ha plorat molt, ¡molt!

Pobre noya. ¿Quina es la causa de son torment? ¿Ha trobat alguna prova que li acusi la infidelitat de l' Arturo?

Es molt possible, perqué en mitj de son amarch des-

consol, ha pronunciat confosament, moltas vegadas aqueixas paraulas: ¡Deu meu que soch desgraciada!... ¡fals!... ¡perjur!... ¡un recort!... ¡quanta infamia!...

¡Desditzada! quant ab son arrelat amor entreveya un cel de ventura, en un instant ha vist desvaneixer'l com lo fum al contacte del vent. Verdaderament es desgarrador

Tè molta rahó l' proverbio: "No hi ha flor sense espines."

* *

Mentras la Conchita es presa de tan horrible sufriament, l' Arturo, lluny de pensar's ho, adverteix la falta de la cartera. Com que en ella hi té una nota que li precisa l' mateix dia, s' determina anarla á buscar.

Y ab lo cor anhelós, y satisfet de son descuyt, perque ara li brinda una ocasió per veurer de nou á la Conchita, s' dirigeix á casa d' ella.

Puja á dalt y truca.

La noya mira per la reixeta de la porta y al veurer l' Arturo no sab lo que li passa; no li hauria causat tant mal un punyal al mitj del cor, com la presencia d' ell en tant crítich moment. No sap qué fer: si obrir, ó no obrir.

Per fí, rccobrant sa perduda serenitat, torna á dintre, agafa la cartera, se dirigeix altra vegada á la porta, l' obra, y ab l' altivés propia del que ha sigut ofés indignament y sense donarli temps de entrar ni de dir un mot, li diu, entregantli:—Tingui y en aquesta casa no s' hi acosti mes.—Y sense donarli cap mes explicació li tira la porta pels bigotis.

Al ser á dintre, torna á desferse en un gran plor.

Mestrestant, l' Arturo, no pot donarse compte de lo que li passa: es tant lo que l' ha sorprés aquest modo de rebrer'l, que está mitj atontat.

Al menos ha estat una hora dubtant si lo que l' hi ha succehit es somni ó realitat.

Quant s' ha persuadit de que, desgraciadament, no es il-lusori, ha estat moltes horas recordant tot lo passat, sens que haig acudit á sa ment, una sola idea que justifiqui lo procedir de la Conchita.

Aquest contratemps lo mortifica molt.

Sa desesperació va en augment.

Resolt á aclarirho, se n' va á casa d' ella, demana pels seus pares, entra y encarantse ab ells, ab accent grave y solemne, 'ls diu que, habent sigut bruscament despedit de la casa y com que sa conducta no veu que siga mereixedora de tant gran despreci, desitja saber la causa que ha obligat á la Conchita á obrar de tal modo.

Los guetos, mitj estupefactes per aquesta noticia, cridan á la noya.

Ab la presencia d' aquesta s' entaula una especie de judici.

La Conchita acusa á l' Arturo de que, aquest, l' ha enganyada vilment.

Lo jove retxassa la acusació.

Ella afirma lo qu' ha dit, anyadint qu' ell guarda una prenda, que, per sa índole, demostra evidentment qu' es un recort d' alguna altra.

Com que l' Arturo, tocant á aquest punt, manifestá sa innocència, ella l' invita á que tregui la cartera, á lo que ell obeheix y la entrega á n' ella.

Aquesta, ne treu un paperet que conté un petit manyoch de cabells, que, per lo cargolats, mes que cabells sembla clin, y l' ensenya á tots los presents,

LA TOMASA

Allavors, lo jove, al veurer tant gran recort esclata
en una estrepitosa rialla.

**

Vels' hi aquí l' motiu d' aquest disgust.

L' Arturo havia trobat, dintre un paquet de tabaco,
un manyoch de cabells, l' que guardaba per ensenyarlo

als seus companys d' escriptori y fer'hi un rato de broma; la Conchita l' hi troba y s' creu que es un recort d' una altre dona.

¡Ja veuhen si vá ocasioná disgustos aquesta ditxosa Tabacalera!

P. BROU.

LAS XINXAS

Miréulas, sempre rialleras
Sent esclavas del treball. -
Saltant súrten de la fàbrica
Com de la plet lo remat,
Ningú al véurerlas jogosas
Somrientas així cantant,
Pot dir que han pasat lo dia
Trevallant sense parar.
Miréu si 'n son de bonicas!
Miréu qui 'ns rostres mes franchs...
Son las perlas d' aqueix poble,
Las palanques del travall.
Son las que aguantan als pares
Y als fills si s' han maridat;
Sempre á dintre de la fàbrica,
Trevallan sense parar.
Pro jnom de Deu! Las vejésseu...
Quin moure brasos y mans!
Quin posá y treurer bovinas!
Quin trencá y quin lligi caps!
Ara posa la corretja,
Ara estreny aqueixa clau,

Ara puja ia palanca,
Ara deixa aná 'l volant,
Ara la palanca baixa,
Després tórnala á puja;
Avansa y luego recula,
Y després torna á avansar,
Y no 's cansan, no cedeixen,
Fins á l' hora de plegar
En que 'l xiulet de la màquina
Apar qu' atura las mans.
Allavors s' obran las portas
Y surten talment á aixams
De la immensa arna mecànica
Las abelles industrials.
Pro á pesar de aixó ninetas,
Apesar de vostre afany,
Se os critica y se os moteja
Y ab menyspreu se os sol parlar.
Las senyoras no vos miran
Los senyors no vos fan cas,
Yá totas se os considera
Com los sers mes depravats.

:Qué 'l motiva aqueix despreci
Qué de vultres lo mon fa?
¿A qué ve aqueixa ironia?
¿A qué ve aqueixa mal mirar?
Y en fi, ¿a qué ve el nom de xinxas
Que tothom vos ha donat
Talment com si despreciessin
Lo treball que 'ls dona pá:
¿Es acás perque en vosaltres
Se sent olor especial...
Un olor que 'ns dona vida
Y sosté la vostre llar!
Si es aixó, seguiu tranquilas,
Las bovinas n' heu cambiant,
Poséu y cambieu corretjas
Y trenqueu y lligueu caps,
Que si algú vol menysprearvos,
Diheuli fent rodá 'l volant
Eix olor que á tú 't repugna
Es la essència del treball.

VIRIAT.

LO MEU IDEAL

Mon cor tan sols desitja
trobá una nena
que siga rossa, blanca
ó be morena;
tant se m' endona
que siga molt discreta
com fastigosa.

No 'm fa pas rés que tinga
cara grabada;
que siga coixa, bornia,
desdentegada;
ni que sa boca
sembli la portalada
d' alguna cova,

No m' espanta que siga
hasta enfabada,
que l' seu cos cuant camini
sembli una márfaga;
ni que cuant menji
tota la seva fatxa
se l' hi remeni.

Per mes faltas que tinga
ni me las miro;
però aixó sí, una cosa
sols li desitjo:
y eixa es que tinga
un dot ben bò que basii
per poder viurer.

JAUME VILAR.

ESPURNAS

—¿Perqué plora senyor Brull?
Ola, es vosté senyor Crossa?
cà, que m' ha entrat una brossa.
Donchs posis bè y obri l' ull.

—Si ab tú 'm casés (diu l' Esteva
á sa novia Trinitat)
per tota ma eternitat
sería rich, vida meva!
Y no s' errava 'l xicot
quan així ho comprenia,
puig la xicota tenia
treinta mil duros de dót.

Al 'nar á una iglesia entrá
un devot, per cert baturro,
vejé que al carrer un burro
per desgracia relliscá;
y al veurerl tot estirat
digué ab plany: Verge María!
un duro m' hi jugaria
que encara no s' ha senyat.

Cuan á D. Pau, veu la Pona
que ab grans modos li enrrahona
ciu molt baixet y ab modestia
—Aixó al menys es ser persona!
(Com si ella fos una bestia).

No sabs que fa molt bunyol
sent, com ets formal persona,
qu' havent mort la téva dona
no mes vesteixes mitx dol?
—Mes m' estranya á la vritat
ta amiració trapassera.
—No se perqué.
—No m' era la meva
cara meytat.

ANTONET DEL CORRAL.

Cantars bilingües

Con hai apes de mendigo
en vano llamé á tu puerta...
y venía á pidolarte,
puig no tinch una pesseta!

Para el justo nuestras leyes
serán siempre letra muerta...
puig sempre van á favor
de tots aquells que 'ns governan.

El Código del honra lo
titulado LA CONCIENCIA...
se va perdre ja fa temps
y no ha tornat á apareixer.

No te asomes al balcón
para lucir tu belleza...
que podrías constiparte
puig are fa molta fresca.

Eres una y eres dos,
eres tres y eres cuarenta...
y ets ademès de modista
una bona xafardera.

Si porqué tú no me quieras
me tengo de morir yo...
viuré més anys que no deutes
ha deixat l' Exposició.

GANDOR SALAMÍ,

Tomás Breton

Conato biogràfic s'ha de dir à lás noticias que de la vida d' aquest celebrat professor podém fer en las columnas del nostre setmanari; á tal cosa nos obliga la variació qu' hem de donar en lo text y las escasas dimensions de la nostra publicació. Rebiho donchs lo aplaudit mestre, mes que com per la idea d' ilustrar á nostres lectors, á un tribut d' admiració á tant celebrada entitat.

Nasqué D. Tomás Breton en la antiquíssima y renombrada ciutat de Salamanca, bressol antes de la sabiduría espanyola, lo 29 de Decembre del any 1850, essent fill d' una modestíssima familia.

Desde sos primers anys va demostrar marcada disposició per l' art que tan bé ha cultivat y sos primers passos los doná sobre monyochs d' espines que no l' varen desalentar, com may se desalenta lo geni, rebènt, com reben los altres, los inmarcessibles llorers de la victoria.

Después de perteneixer á varias agrupacions musicals y de formar part en varias orquestas, resolgué dedicarse á la composició, debutant ab la música que va escriurer per la sarsuela *Tic-tach*, en colaboració del malograt mestre Acebes, demostrant en aquest petit ensaig las sevas dots com á compositor, si bé la lletra no correspongué al éxito de la música.

Después d' algun altre petit ensaig va escriurer la hermosa partitura de la ópera *Guzman el bueno*, que fou rebuda ab gran entusiasme per tots los amants del art de 'n Meyerbeer y Rossini.

En aquet mateix any escriugué la música d' una sarzuela titolada *El campanero de Begona*, que alcansá també gran éxito.

En 1880 va ser contractat com á tercer director del teatro de la Opera y en 1881 va fer entrega de *Los amores de un príncipe*, viatjant luego per Italia, Alemania y Fransa pensionat per la Academia de S. Fernando.

Per últim, á son regrés á la nostre pátria y después de cinch anys d' obstacles y entrebanchs, va poguer lograr deixar sentir la seva obra mestra: *Los amantes de Teruel*, arrivant la armonía de sas notas á tota l' Europa musical.

Ben vingut siga á nostra terra lo gran mestre, y no dubti de la bona acullida que ha de rebrer de los barcelonins, idóneos per poder apreciar las bellesas qu' ha produhit son privilegiat ingenio.

PEPET DEL HORT

AVÍS IMPORTANT

Queda suprimida per aquesta setmana la galería de Celebritats y lo folletí, donant en canbi un retrato de gran tamanyo del mestre Breton, per la oportunitat de la sèva arrivada y estreno de sa última obra *Los Amantes de Teruel*; qual estreno deu verificarse avuy en nostre Gran Teatro del Liceo.

Ademés, en nostre primera plana creyém haurán vist lo retrato del notable mestre Chapí, autor de la música de varias sarsuelas entre elles *La Tempestad* y *La Bruja* que ab tan extraordinari éxito s' está representant en lo teatro del Tívoli.

Teatros

PRINCIPAL.—Manantial que no se agota es la última obra dramática del Sr. J. Echegaray y apesar de venir ab bastante auspicis de Madrid, obtingué en nostre antich teatro, un notable éxito, que si be es vritat que lo tercer acte es completamente distint de forma dels altres dos, no es menos vritat que es el que mostra més perfecte coneixement del cor y dels sentiments qu' animan á l' humanitat. Es sens dupte lo drama de efectes mes conmovedors y de pensaments mes colossals que ha creat lo gran geni dramàtic de D. Joseph Echegaray. En quant á la execusió, lo Sr. Vico ratllá á una gran altura al igual que lo Sr. Calvo (D. Ricard) ab lo difícil personatje de Ramiro, paper molt fácil de caurer en repugnancia, y que ell ab soi gran talent lo feu sumament simpàtic. Molt bé també estiguéren en sos papers la señoreta Calderón y los Srs. Giménez y Perrín.

LICEO.—Definitivament avuy s' estrenará en nostre gran teatro, la ópera del mestre Breton *Gli amanti di Teruel*. Molt celebrarérem que l' éxito en Barcelona sigui similar al qu' obtingué en Madrid. Están encarregats de los principals personajes, los distingits artistas Sras. Borelli y Leonardi y Srs. Valero, Laban y Riera. La direcció de la obra y concertació ví a càrrec del eminent mestre Goula que ja sabé hi té la mís trencada. Molt confiem de eixa obra per los ensaigs qu' hem tingut l' honor de veurer y framents qu' hem sentit.

ROMEA.—Continua sens interrupció diariament imitant en los cartells lo poema dramàtic *Judas* y per la molta gent que hi assisteix y per los aplausos que s' ohuen en las principals escenas, fa creurer que encare hi ha obra per temps.

NOVÉDATS.—Dilluns passat á benefici de la nena Mercedes Pérez Cabrero, se verificá altra representació de *La Patizamba* ab lo mateix bon éxito d' anteriors representacions. S' estrená lo monólech *Mercedes*, en el que feu gala de sa notable desenvolupa y y bonica dicció que si esperar de dita nena una notable artista si persevera en sos estudis. Fou obsequiada ab bonichs y caprichosos regalos.

TIVOLI.—*La Bruja* per tot pasto y com cada representació es un plé, fa molt bé la Empresa de no tocarla del cartell. En cada representació que s' dona, ví agradant més, y molt particularment la inspirada música del mestre Chapí.

CATALUNYA.—*La Iluminada* parodia de *La Bruja* es la obra que s' estrená la passada setmana. Ab molta vritat parodia las principals escenas del original y está escrita ab una brillant versificació que es lo que en ella hi hi de mes notable. pero sabut es que eixas obras son molt difícils de presentarse en escena y poder agradar. Tots los días obté re-

petició lo caracteristich terceto de las bruixas ó iluminadas. En lo desempenyo se distinji lo Sr. Palmada.

Dimars passat y á benefici d' aquest artista s' estrená un monòlech, titulat: *Malviatje 'ls parents*. Dat son argument, li seria més apropiat *Guia de Barcelona* com ab molt acert digué un concurrent. Dificilment cap Guia de las publicadas, dona tan estensos datos de nostra ciutat. En conjunt se feu bastant pesada, puig eixa classe de obras han de ser tractadas per má de mestre y son autor demostrá qu' era novici en lo ram. Ajudá bastant á son poch éxit, lo desempenyo, puig lo Sr. Palmada, es sens dupte en la obra que 'ns ha agradat menos. Se precipitá massa en la dicció y li faltava desenvoltura adecuada. Al final notificà al públich ser original de 'n Pompeyo Gener, y que no 's trobava en lo teatro, á lo que un concurrent ab alta veu respongué: «Milló» (1) demonstrant l' agrado ab que havia vist la obreta.

Se veié obsequiat lo Sr. Palmada ab molts regalos, lo que probá las simpatías que ha sabut captarse.

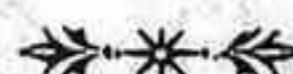
Está en ensaig *El Plato del dia* una de las últimas obretas estrenadas á Madrid y que hi han tingut més éxit en la present temporada.

CIRCO ECUESTRE.—Brillàntments' inaugurarà la tempora da dissapte passat, puig á més de haberhi un verdader lleno, la companyía obtingué molts aplausos, distingintse los árabs (que si cridessin menos, 'ns agradarían mes,) lo notable jockey Mr. Allen, Miss Karma, Mlle. Cambella y l' original clovn diminut. Se preparan debuts de nous artistas. Dat lo molt abono que hi há los días de Moda y los notables artistas que hi ha en cartera, creyém serà com anteriors temporadas lo centre de la bona societat barcelonesa.

EDEN-CONCERT.—Molt aplaudits se veuen totas las nits los jermans Aixerchs ab sos notables equilibris, com també Mlle. Meunier y resto de la troupe française. No menys festejats son la Sta. Molgosa y companyía de sarzuela per son variat repertori.

UN CÓMIC RETIRAT.

TOROS

La corrida que va tenir lloch lo diumenje passat va ser de las que deixan ganas de tornar á presenciar l' espectacle nacional tant condemnat per los estrangers, per mes que s' fassi una plassa á París capás per 25,000 espectadors.

No podém fer una crítica de dita funció taurina, pues fóra estemporánea y á més d' aixó tots los diaris de la localitat han prou donat detallat compte d' ella.

Sols dirém que los toros van ser braus y de lliuras y encara que la cuadrilla no va estar á l' altura del ganado (y dispensin los *diestros* la comparació) ja n' hi va haver prou per demostrar lo dinar que 'ns dará l' empresa, pues lo del diumenje passat van ser sols los rabets y las olivas del gran tech que 'ns té preparat.

Con que, ánimo, y *A los toros*.

(1) LA TOMASA no es «La Esquella».

Campanadas

REMATADA

En lo moment d' entrar nostre número en màquina s' ha iniciat un incendi en nostre Gran Teatro del Liceo. Al baixar la gasa que serveix á voltas de teló, s' ha encés ab los llums del primer bastidor de la esquerra, yá no sér lo prompte servey del senyor Manció (fill) que tallá las cordas d' algnns telons ab la velocitat del llamp, haguerem hagut de veurer tal volta y per segona vegada la complerta ruina de nostre primer teatro.

Per la prempsa local podrán nostres lectors enterarse minuciosament de lo ocurregut.

Lo de la piga, amenassa ab anarsen d' Espanya. Si, home, si; es lo millor que pot fer.

Vegi si pot endursen tots los seus soldats, de ranxero per amunt.

La patria li agrahirà.

Que no podría evitarse el que las *Menegildas* escombrases sin los balcons durant lo dia, tirant lo contingut al carrer.

L' altre dia á un amich nostre lo van arreplegar sense parayga y lo van deixar com un bunyol ensucrat.

¡Ojo Gutierrez, que por eso 't pagan.

Noy! Segons *Lo Suplement* l' altre dia D. Francisco va fer un discurs als habitants de San Culgar del Vallés, que diu que semblava que 'l pronunciós lo rey D. Juan; l' aymador de la jentilesa quan arribava á algun poble habentse perdut en un dia de cassera.

Fins al seu fill diu que no li faltava mes que lo birrete y los cabells á coll y b's per pèndrerl per un príncip de la edat mitja.

Non es de sesudos homes
ni de infanzones de pró
decir lo que á San Culgar dijisteis
con humos de Emperador.

En lo drama trágich del Carrer de Fuencarral sembla que s' han de retocar algunas escenas del primer acte.

Alguns actors que casi ya havian fet mutis, á la quenta, havian deixat algun parlament.

Després es creu no hi hagi encare algun paper de traydor per repartir.

Veyám si aixís tindrà éxit.

Lo Congrés de la fam: Los mestres d' estudi de la província de Tarragona han celebrat una reunió per tractar lo medi d' assegurar la puja dels seus habers, acordant constituirse en associació per poder lograr lo seu objecte.

Los mestres proposan y los governs disposan.

Ara han complert 445 anys que Cartagena, Lorca, Almería, Alicant y otras provincias, varen otorgar escriptura de conveni y concordia per ajudarse en las guerras contra los moros.

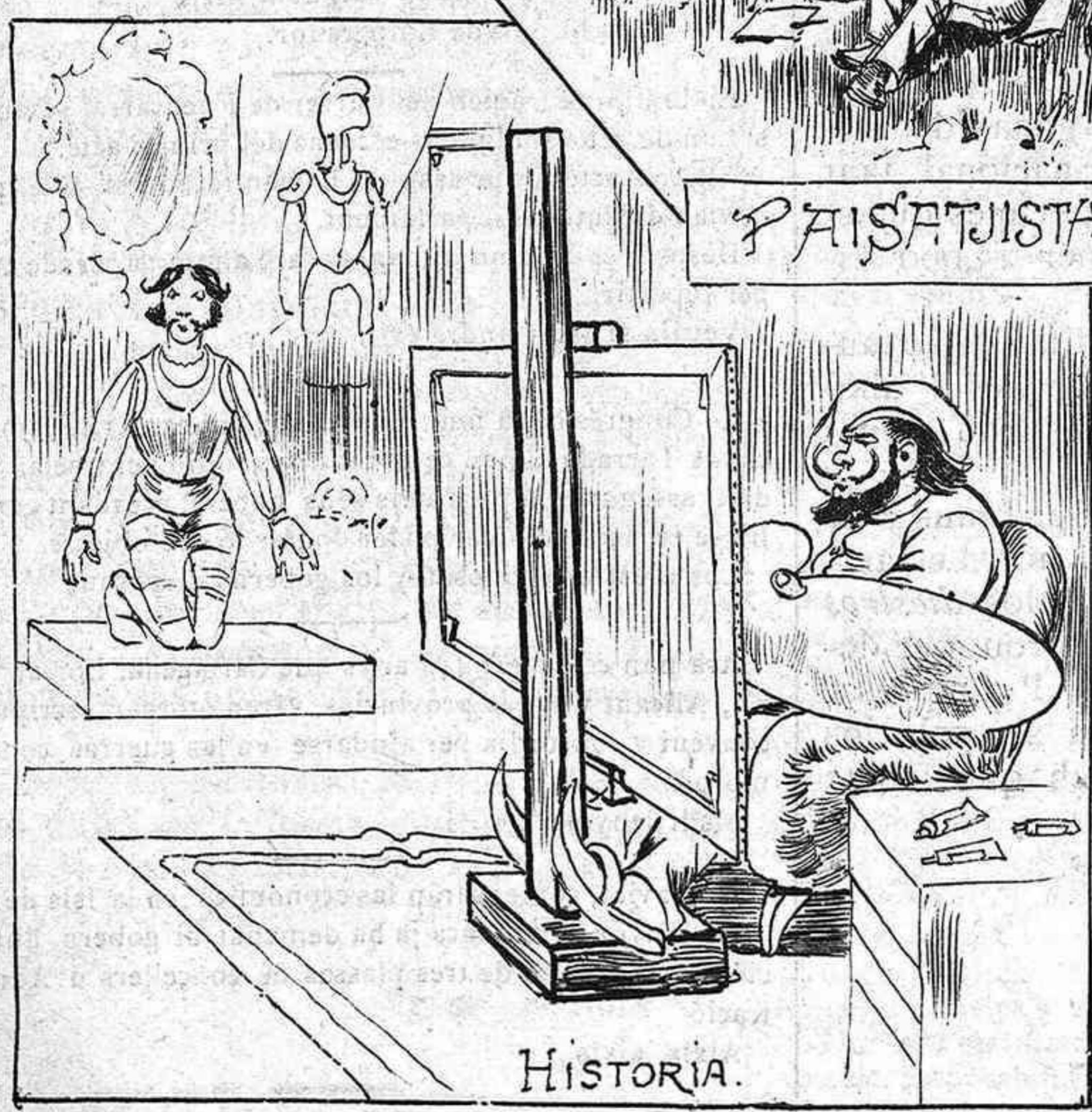
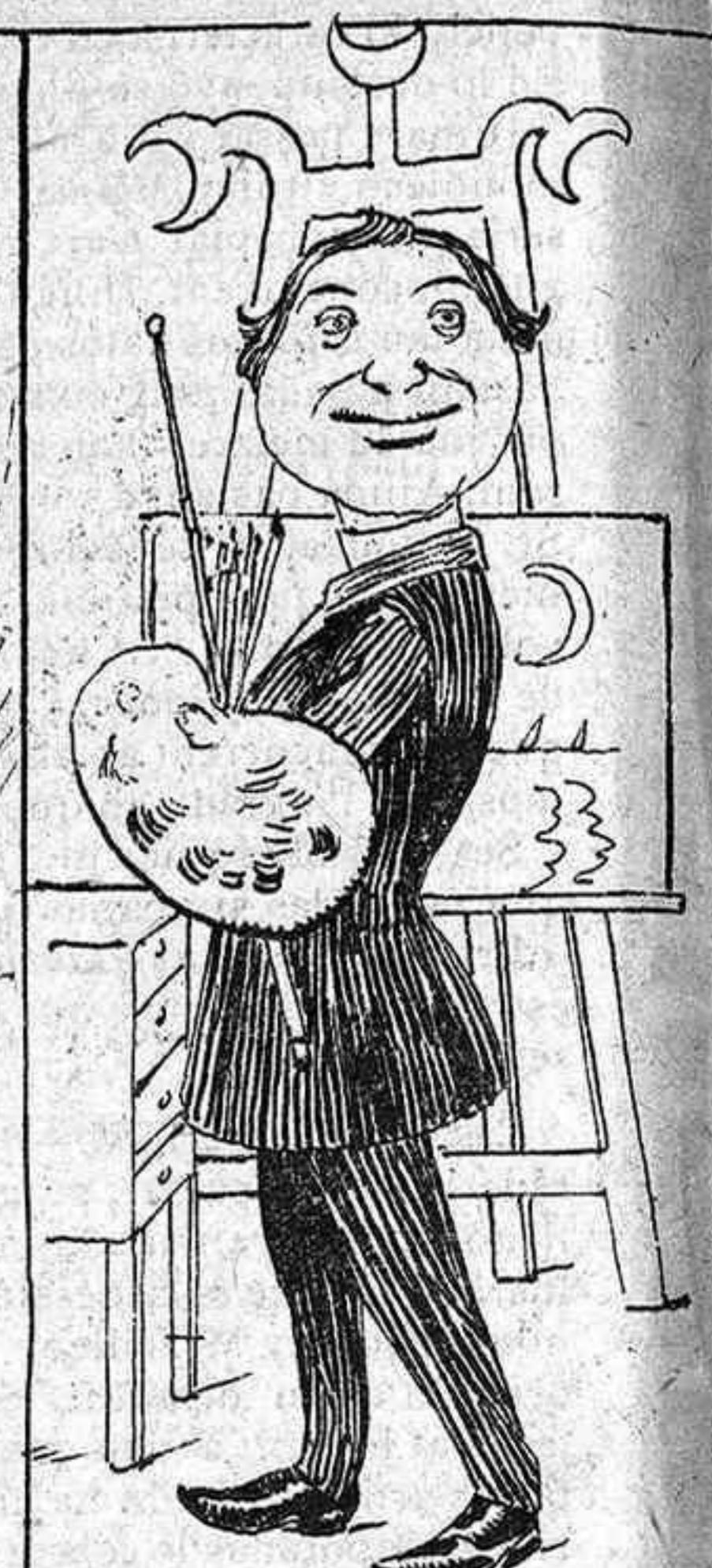
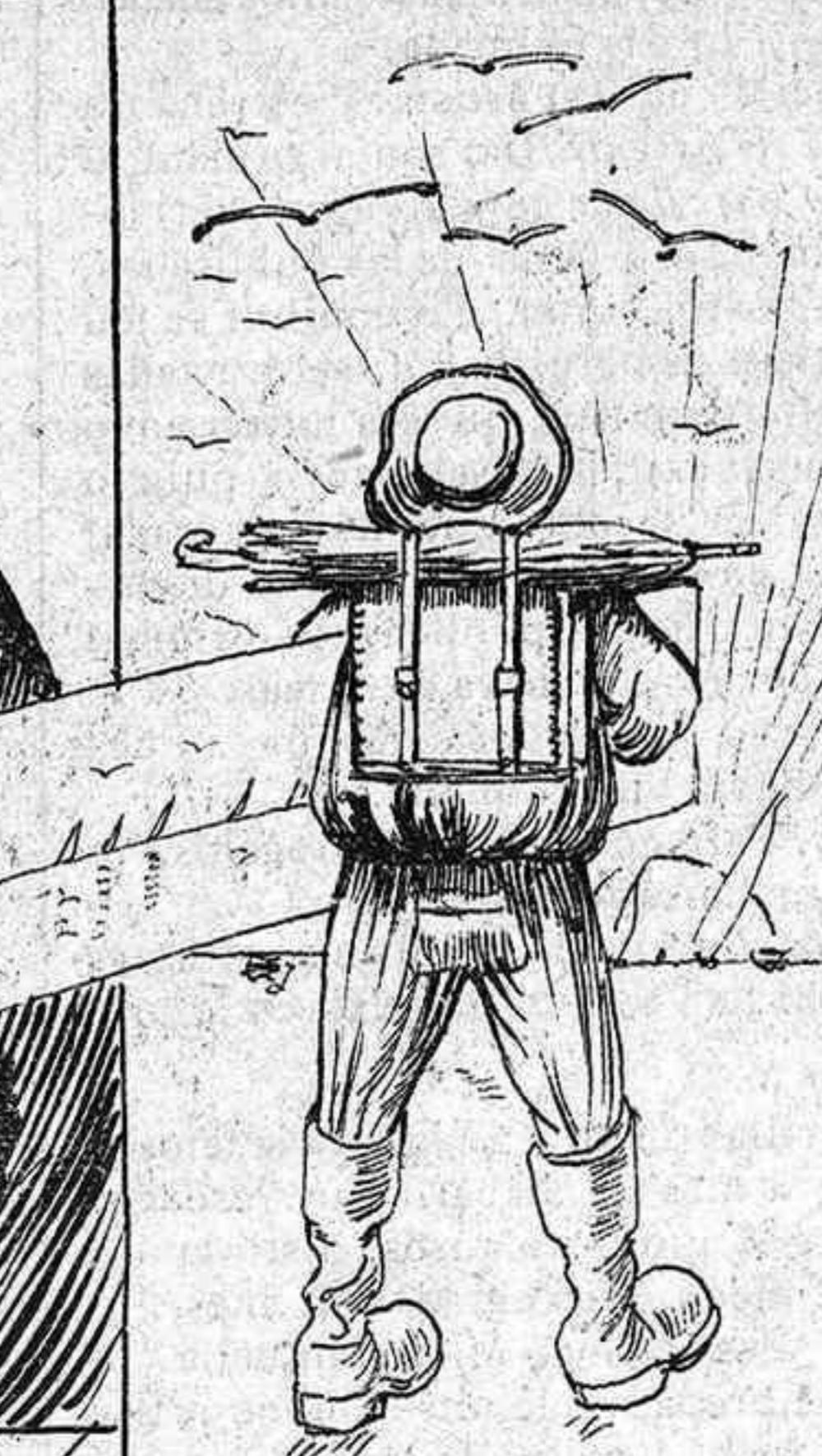
Madrilenyos?

Ara, aviat, comensarán las economías en la Isla de Cuba.

Lo senyor Salamanca ja ha demanat al govern autorización per la creació de tres plassas de concellers d' Administració

Aixís, aixís ..

LA TOMASA
LOS ARTISTAS

LO PA DE CADA DIA

Las alhajas voldria saber jo ahont son.

Son las dotze de
la nit. Anem á
pendre puesto,
ojalá no s'
acabi may.

Si un meu fill 'm matava,
á garrotadas me la faria
jo mateix la justicia.

Quina vergonya!

Otra!... Qué ha de ser
paisana mia!

Quina policia!... á mi
m' haurian de menester.

Los fumadors de Berlin han dirigit una protesta al govern amenassantlo ab abstenir-se de fumar com no es millor la classe de tabaco.

Aquí també ho farém en quant nos donguin fullas de bróquil per tabaco.

No 's diu si serà aviat.

Set cents y pico d' emigrants han surtit de Málaga ab l'últim vapor qu' ha surtit per aquells apartats climas.

Ja ho saben qu' allí es pateix gana, pero dehuen voler saber quina es mes amarga, la espanyola ó la americana.

Que 'ns ho escriguin.

Dintre poch temps se celebrarà en la Audiencia, lo judici oral de la causa instruida á consecuencia del crimen cometut l'any passat en lo Masnou, per dos pobres (admirem-nos!) l'un cego y l' altre coix, que van assassinar á una desgraciada dona que 'ls donava aculliment.

Si arriban aquets dos socis
á neixer ben drets é iguals:
un dia escorxan al Sol
y se 'l menjan per sopar.

Per mes que tots dos han confessat lo seu crimen, lo cego, sempre pot dir:

Si bè es cert que vaig matarla,
estich exent de la pena,
perque, senyors magistrats,
no vaig veurer lo que feya.

Y pot anyadir, lo coix,
al ser devant de la Sala:

Si fallan la mèva mort,
'ls quedo á deure una cama.

Se parla de que no podrà ocupar la plassa de crítich, qui, previ exámen no s' el trovi *idóneo* per exercir dit càrrec.

Quants 'n coneixém que, gracies á Deu, entenen de tot, que 'ls haurán de posar lo cap de cartó ab los atributs de lo que en realitat son.

Verdá ostz, D. Baldomero!

Hem rebut elegantment impresa la comedia en 1 acte y en prosa titolada *Las Tauletas del torrat*, original de D. Ramon Suriñach Baell y D. Santiago Boy y Verdalet y que ab tant extraordinari èxit s' estrená en lo teatro de Novetats, la nit del 4 de Febrer passat.

Se troba de venta al preu de 1 pesseta en las principals llibrerías.

Dimecres passat reberem de nostre corresponsal de La Bisbal la reseña de lo magne *meeting* que hi hagué en dita vila, contra lo Códich Civil.

La circunstancia de estar compaginat nostre número 'ns privá de poguerne fer extracte, aixís com també avuy, per lo motiu de haberne parlat detalladament tota la prempsa d' eixa capital ab gran elogi y tota la importància que 's mereix.

Unich encarregat de la venta y suscripcions en Madrid es don Julian Rodriguez que viu carrer del Tesoro, 5, bajos, ab qui deurán entendrers tots los que desitjin vendrer nostre periódich.

EPIGRAMAS

—De ma veu sempre n' hi fet
lo que m' ha donat la gana—
deya un cantant satisfet.

—Si aixó es vritat, Josepet,
festen una americana.

—Que 's molt llarga la conversa
que 'm vols donar?

—Sí, Teodora.

—Vaja donchs, aném per parts.

—Que 't creus que só llevadora?

J. ABRIL VIRGILI.

Del cel en las portas d' or,
ahont guardia los àngels fan,
s' hi va presentar un jove
aixerit y espavilat;
mes Sant Père, deturantlo,
no 'l volgué deixar entrar
perquè al mirarlhi la cédula
va llegir qu' era *advocat*.

FRANCESCH MARULL.

Tregué la rifa 'n Turull
qu' es cego de naixement:
y exclamá: De tant content
ja no m' hi veig de cap ull.

JAUME TARÉS.

Era tanta la amistat
de 'n Pau Vinyas y en Badó
que 's partian un pinyó
ab noble sinceritat.
Aheí 'n Badó y 'n Pau Vinyas

pera darsen una prova
al mitj de la Plassa Nova
s' estavan repartint pinyas.

M. SANSAR Y C.ª

Un que al travall s' afanyava
sense un céntim malgastá,
contestá al que preguntava:
—Son molts que 'm demanan pá.
—Ja que donchs vos manteniu
vostra casa y gese sou;
voleu dir quants fills teniu?
—Jo? cap: la dona 'n té nou.

Pésam bétu, encarregat:
deya ahí una senyoreta
á un noy un shich esguerrat,
guardant una basuleta.
—Que vol, per quilos? cincuenta.
—Oh es que vaig molt enropada;
net, ne dech fer uns quaranta.
—No 'm creya fos tan tarada.

LORELLOP SASAC.

Cansat estich d' aplaudirte
quant surts al Eden-Concert,
y tu noya fas la sorda
per no pagarme un café.

Sempre que veig dos aymants
ab un pedris assentats,

penso, nena, ab lo rellotje,
que 'm vas penderer l' any passat.

J. CASANOVA Y V.

*La calle de mi morena,
ya no la rondan chavales...
perque ton pare, si 'ls fila,
los empren á garrotadas.*

*Me comprarás un vestido
cuajadito de alamares...
Filleta, si no te 'l compras
ija n' anirás de mudada!*

*Tus ojos, ojos no son
niña, que son dos navajas...
qu' has deixat que 's rovellessin...
iper xó no punxan ni tallan!*

M. RIUSEC.

Sempre he cregut, y aixó es cert
y ho creuré fins á la mort,
que per coneixer un tort
s' ha de sabé *algo de drét*.

—Diu que are já surt de nits,
lo Pep de cá la Consuelo?
—Home; y aixó no sabías,
no veus que fá de sereno.

SECCIO RELIGIOSA

SANT DEL DIA: Santamaría. Plèt per las portas llatinas.

Gran funció á Sant Gayetano.

Se suplica l' assistència dels qu' hagin posat portas de ferro, de poch temps.

QUARANTA HORAS: Tènen lloch á Santa Higinia y á l' altar dels Dolors de l'avia.

Se descobreix lo que 's pot y se reserva lo que 's vol.

Sermons diaris sobre el *misterio y origen de las pasiones*.

Aquestas quaranta horas durarán mentras hi hagi cera á l' altar de Santa Llúcia.

A VÍSOS

Los que vulgan protegir la *Industria Nacional* poden anar al establiment *Old England* en hont tot lo qu' es ven es dels amichs del ex-ministre «Morat» de felis recordansa.

Allí no hi busquin rés de Sabadell, Tarrasa ni de en lloch de casa.

Allá tot es de la pàtria dels *Beefsteaks*.

Se desitja saber lo paradero de un tal don Mariano, comissionat d' apremis que sembla que 'l crida lo jutjat de Valls.

No sabém si 's dona rés de trobas.

PÉRDUAS

S' han perdut 300 empleats de brigada, pero no sabém d' ahont ni perqué.

Qui ho sápiga, que diga perqué y ahont.

També s' han perdut sis ó vuyt rals diaris que 'ls *guardia-pasejos* els aprofitarian prou.

NOTICIAS MARITIMAS

Lo vapor «Justicia històrica», capitá Varela, está donant bordadas y buscant l' estrella polar. Ha perdut la brújula y lo timó y com mes busca posarse á rumbo mes s' engolfa en la mar.

Se desconfia que pugui arribar á port.

Los vapors de la Companyía K. Novas y Companyía, ja no saben que fer de las sébas qu' han carregat. Las tripulacions s' entretenen á apedregar ab ellas als bergantins Possibilista y Reformista que fa anys qu' esperan eargament de turrons en lo port. Ells se les tornan á tirar.

Desde el moll los espectadors se diverteixen contemplant aquest ridícul combat.

Al Esquif «Esquella», se l' hi han arrapat dos musclos á la quilla de las famílias *semaniun comicam* y *Tomasinus* que l' acavan de tirar á pico.

Lo capitá que treu foch p' els caixals está d' un humor de mil dimonis y rosega tots los talons de sabata que pot.

Lo doctor Ferrán ja está préviament avisat.

Telégramas particulars de LA TOMASA

Valladolid, 7, 8 matí.—L' Ajuntament ha acordat suspender la pensió de 4,500 pesetas que passava al gran poeta Zorrilla.

No en valde dihuen á Castella que *no hay peor ouña que la del mismo pavo*.

Granada, 7, 3 tarde.—Sembla qu' algú tracta de crear un nou premi extraordinari per lo certamen de la coronació de 'n Zorrilla ab lo següent tema: Consideracions sobre si, sent la corona del marqués d' Oloreuula d' or y diamants, de qué redimonis tindrà de ser la del inmortal cantor de Granada...

Al que resolgui aquest conflicte se pensa donarli per premi tres raccions de pollastre ab arrós llegitim de Moncada.

PERROXINÍ.

Madrid, 8, 4 matí.—Higinia ha rigut.

Idem, 8, 3 matí.—Se creu que 's donará al director d' un setmanari catalá lo títol de Marqués del Filabarquí.

ESPANTA MOSCAS Y C.ª

Cula, 4, 3 del vespre.—S' ha descubert un fraude de tres pessetas y mitxa.

La població está entussiasmada y el paper ja es ven á xavo la lliura.

ENLLÈSCAS.

Núria 7, 10 matí.—Tres senyoras estérils que han ficat le cap á l' olla, al treurerl ja s' han sentit remordiments de ventre; y al agafar la corda de la campana, ja han notat que en lo claustre matern hi havia algú.

Per lo resultat sols se necessita fé y un ciri, que 'l proporciona lo sagristá.

CORRESPONDENCIA

R. Bertran: ¡.....! no 'ns agrada. Lo demés no ho hem trobat. Lo que 'ns remet anirà á son temps.—Frasquita. Noy Cabo: No serveix.—Juan Diente. Jaume Costa, E. Costa, Japet del Orga. A. Novas, Marangi, B. Pujol, J. Prats, Cap y Cúa y P. Brot: Anirà quan siga hora.—Pau Pelegrí: La poesia no và, y dels dos quentos es alló de que l' un es bò y l' altre es nou, sols que lo nou no es bò y lo bò no es nou.

Aprofitem el problema
perque es l' únic que s' aproba,
ara, en quan á lo demés
ja pren banys dintre del cove.

A. del Corral: Fins de Martorell? Apretá!
Veig que l' ha agafada forta..

Que acas, viatjant s' en enporta
las musas dins la maleta?

Tressaris: No sabém si lo moteijém; home escligüimes clar. Anirà a l' hora.

—Oy, Pep, qu' un del galliné ha cridat:
Ni falta que hace el autor?
—Tothom ho ha sentit.

TRENCA CLOSCAS

XARADAS

Musical, es de segú
la *hu*.
En los rius, molt s' hi amontona,
segona.
Es un pronòm en francés
la *tres*.
Y si encare, no has comprés
lo *total* de la Xarada
't diré qu' es alhaja usada
per l' home, lo *hu-dos-tres*.

TRONERA, TRONAT.

II

Prima-dos, si vas al hort
no menjis cap *hu-tercera*,
de la *total* que hi al entrant,
perque es de molt mala mena.

JOSEPH TERRÍ.

III

PERDUA. Desde 'l·carrer den *hu-dos-tres* al carrer de *total* (afors de Santa Madrona) se va perdre ahir à la nit una leontina d' or. Se suplica á la persona que l' haja trobada se serveasca portarla á don *hu-tres-sexta* (girada) dos carrer de la Riereta, número 6, principal, ahont ademés de las senyas se donarà una bona gratificació.

NOY ROS

ENDEVINALLA

Soch en extrem sanguinari;
derramá sanch es ma vida;
ma ditxa, es tení tenyida
l' eyna sempre de vefmell.
Y al contemplá allá ma víctima
tan llarga com Deu la teta,
vaig cantant una marxeta
tot fugint de vora d' ell.

A. PALLEJÍ.

MUDANSA

Ab A,
lo cel sovint n' está;
ab E,
bastant valor té;
ab I,
ma promesa 'n sol tení;
ab O,
de natural ne soch jo;
ab U,
estranger n' es de segú.

A. OBIOLS M.

PROBLEMA

Dividir lo número 294 en quatre parts de modo que sumadas, restadas, multiplicadas y divididas per un mateix número dongui sempre 'l mateix resultat.

K. NOVAS DEL K. STELL.

GEROGLIFICH

VOT	PIO	MIA
TR	II	TI

A. GARDÓ.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada.—Reconocer.
Conversa.—Llomillo.
Trenca caps.—Un cop de telas.
Estrella:

R . D S
A I M
D A M A S
O A O
T S N

Geroglifich.—Per grants los Alpes.

LA TOMASA

PERIÓDICH IL·LUSTRAT Y LITERARI

Suscripció. . . 0'50 pesetas al mes
Número corrent. 10 céntims

NOTA.—Tota reclamació podrà dirigirse á la LITOGRÀFIA DE RIBERA Y ESTANY, Administració y Redacció de dit periódich, carrer de Sant Pau, 56.

Lit. Barcelonesa, S. Pau, 56.—Barcelona.